

EUROPOS SOCIALINIS FONDAS ir

JAUNIMO UŽIMTUMO INICIATYVA

Finansavimas jaunimo užimtumo srityje 2014-2018

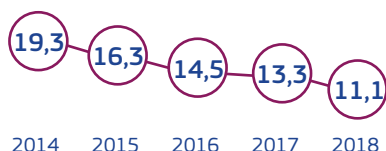
LIETUVA

SANTRAUKA

JUI ir ESF finansuojamomis jaunimo užimtumo priemonėmis siekiama pagerinti jaunų žmonių galimybes įsidarbinti. Šiam tikslui pasiekti 2014-2018 m. laikotarpiu ES ir Lietuva skyrė 62,7 mln. Eur ESF/JUI investicijų. Lietuvoje ESF ir JUI veiklose šiuo laikotarpiu dalyvavo 61 321 asmuo. Šiame leidinyje apibendrinami pagrindiniai veiksniai, rezultatai ir iki šiol įgyta patirtis įgyvendinant ES finansuojamas jaunimo užimtumo priemones.

SOCIO-EKONOMINIS KONTEKSTAS IR IŠŠŪKIAI

JAUNIMO NEDARBO LYGIS

NIEKUR NEDIRBANČIO, NESIMOKANČIO IR MOKYMUOSE NEDALYVAUJANČIO (NEET) JAUNIMO DALIS (15-24 METŲ)

► Lietuvoje 2014 m. **niekur nedirbančių, nesimokančių ir mokymuose nedalyvaujančių (NEET)** jaunuolių nedarbo lygis buvo žemesnis už ES vidurkį. NEET jaunimo dalis Lietuvoje aukščiausią tašką pasiekė per 2010 m. ekonominę krizę, o vėliau nuolat mažėjo. Taigi NEET dalis labai priklauso nuo šalies bendros ekonominės padėties.

► **NEET dalis** 2018 m. buvo mažesnė nei kitose ES šalyse (17,1 %). Vis dėlto, stebimi reikšmingi skirtumai tarp regionų. NEET dalis Sostinės regione (3,9%) buvo ženkliai mažesnė nei NEET dalis Vidurio ir vakarų Lietuvos regione (9,5%).

► **Jaunimo nedarbo lygis** Lietuvoje ženkliai mažesnis nei ES (15,2 %). Jis svyruoja nuo 5,8 % Sostinės regione iki 13,3% Vidurio ir vakarų Lietuvos regione. Abiejuose regionuose nuo 2014 m. jaunimo nedarbo lygis sumažėjo aštuoniais procentiniais punktais.

► **Jaunų moterų padėtis darbo rinkoje** yra šiek tiek geresnė nei jaunų vyrų (mažesnė NEET dalis ir žemesnis nedarbo lygis). Tačiau žiūrint į 25-29 metų moterų grupę jų nedarbo lygis žemesnis nei vyrų, o NEET dalis didesnė nei vyrų.

AIŠKINAMOSIOS PASTABOS

ESF Europos socialinis fondas
JUI Jaunimo užimtumo iniciatyva

VP Veiksmų programa
NEET Niekur nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys jauni asmenys

- Šis leidinys buvo parengtas prieš prasidedant COVID-19 pandemijai.
- Šie skaičiai rodo situaciją apie jaunimo užimtumo veiklas iki 2018 m., įgyvendinamas pagal 8.ii investicinį prioritetą 2014-2020 m. programavimo laikotarpiu. Duomenys atnaujinti 2019 rugsėjo 6 d. Daugeliu atvejų veiklos dar nėra baigtos įgyvendinti, todėl šie skaičiai pateikiami tik siekiant parodyti pažangą.
- Tikslų pasiekimas apskaičiuojamas padalinant rezultatus iš Veiksmų programoje numatytų tikslų. Numatyti tikslai turi būti pasiekti iki 2023.
- Duomenys apie finansavimą gaunančius asmenis renkami prieš prasidedant įgyvendinamoms veikloms. Duomenys apie rezultatus yra renkami įgyvendinamų veiklų pabaigoje arba vėliau. Dėl šios priežasties šie duomenų rinkiniai neturėtų būti tiesiogiai lyginami.

ESF PRIORITETAIR PRIEMONĖS

ESF 21

Milijonas eurų numatytas
finansuoti jauniems žmonėms,
įskaitant nacionalinį finansavimą

JUI 69

Milijonai eurų.

ESF 17

Milijonų eurų
ES prie šio finansavimo prisideda didele dalimi

JUI 64

Milijonai eurų

Lietuva turi vieną bendrą Veiksmų programą (VP), kurią sudaro skirtingi fondai. Ši programa įgyvendina konkrečias jaunimo integracijos į darbo rinką priemones, finansuojamas JUI. Lietuva taip pat numatė 21 mln. Eur (ESF ir nacionalinių lėšų) jaunimo užimtumo veikloms finansuoti po to, kai JUI lėšos bus išnaudotos.

- **VP investicijos skirtos** padėti jauniems žmonėms integruotis į darbo rinką (pvz., savanorystė, stažuotės, pameistrystė ir psichologinė pagalba siekiant didinti motyvaciją, tobulinti socialinius ir darbo rinkai reikalingus įgūdžius).

DABARTINĖ PADĖTIS

- **Jaunų žmonių**, dalyvaujančių veiklose, skatinančiose tvarią jaunimo integraciją į darbo rinką, skaičius iki 2018 m. pabaigos.*

JUI 61 321

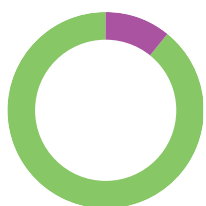
- Lietuvos pažanga siekiant su dalyvavimu susijusių rodiklių aukšta. Siekiamos rodiklių reikšmės buvo viršytos iki 2018 m. pabaigos.

Su dalyvavimu intervencijose susijusių tikslų pasiekimo lygis

147% JUI

* Kadangi vienas asmuo ESF veiklose galėjo dalyvauti daugiau nei vieną kartą, nurodomas ne unikalių dalyvių, o dalyvavimų skaičius. Į šiuos skaičius neįtraukta techninė pagalba.

ASMENŲ, GAUNANČIŲ FINANSAVIMĄ, PROFILIS

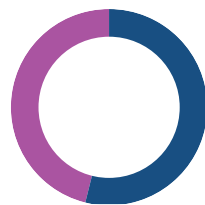

11% ekonomiškai
neaktyvūs asmenys
89% bedarbiai

48% moterys

54% <25 metų amžiaus
46% ≥25 metų amžiaus

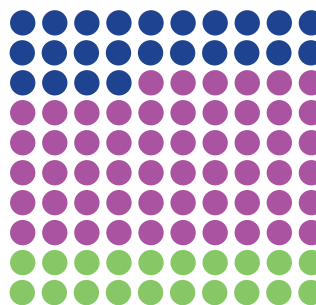

Migrantai | 126

Kiti pažeidžiami asmenys | 562*

Neįgalieji, dalyvavę ESF veiklose | 728

Benamiai | 171

24% pradinis (ISCED 1)
arba pagrindinis (ISCED 2)
išsilavinimas

56% vidurinis (ISCED 3) arba
išsilavinimas po vidurinės
mokyklos (ISCED 4)

20% aukštojo mokslo
išsilavinimas

► VP tinkamų finansuoti asmenų amžiaus grupė padidinta iki 29 metų ⇨ Dalyvių, vyresnių nei 25 metai, dalis: 46%.

23 032 jauni žmonės pasiekė teigiamų rezultatų dalyvaudami JUI intervencijose.

Dirbantieji asmenys **11 577**

Asmenys, įgyjantys kvalifikaciją **1 195**

Asmenys, dalyvaujantys švietimo sistemoje **6 897**

Neaktyvūs asmenys ieškantys darbo **3 363**

► Lietuvos progresas siekiant numatytų JUI rezultatų geras. Siekiamos rodiklių reikšmės ilgalaikių bedarbių ir neaktyvių asmenų, gavusių darbo pasiūlymą, toliau tęsiančių mokslus, pameistrystę ar stažuotes, jau viršytos.

► Su nedarbu susijusių rodiklių reikšmės yra netoli siekiamų tikslų ir turėtų būti pasiektos.

► 34,4% asmenų įsidarbino per 6 mėn. po dalyvavimo finansuojamose veiklose, o 25,5% asmenų praėjus 6 mėn. po dalyvavimo finansuojamose veiklose tęsia mokymąsi, dalyvauja kvalifikaciją suteikiančiose mokymo programose, mokyme per pameistrystę ar atlieka stažuotę.

Tikslų pasiekimo lygis **113%**

* Finansavimą gaunantys asmenys gali atsakyti suteikti šią informaciją. Dėl šios priežasties faktinis pažeidžiamųjų skaičius gali būti didesnis.

IŠMOKTOS PAMOKOS

Matomumas

Viešinimo veiklos Jaunimo reikalų departamento internetiniame puslapyje ar socialiniuose tinkluose buvo sėkmingos. Tuo tarpu pranešimai radijuje, lankstinukai, plakatai gatvėse ar vieši pranešimai specialiuose renginiuose laikomi iš esmės neveiksmingais.

Sėkmės faktoriai

Koordinatorių patirtis ir kompetencijų lygis yra laikomi pagrindiniais JUI įgyvendinimo sėkmės elementais.

Atitikimas jaunimo poreikiams

Jaunimo, susiduriančio su rimtomis kliūtimis patekti į darbo rinką ar dalyvauti švietimo sistemoje (pvz., neįgaliųjų jaunų asmenų), poreikiai nebuvo tenkinami, nes jie į projektus buvo įtraukiami neatsižvelgiant į realius jų darbo rinkos poreikius arba siūlant jiems tik likusias paslaugas. Įvertinta, kad santykinai didelės dalies dalyvių (nuo 25 iki 50 %) poreikiai negalėjo būti patenkinti numatytais finansuojamomis priemonėmis.

NEET identifikavimas

Buvo sudėtinga pasiekti tikslesnes programos grupes. Dauguma NEET nėra identifikuoti kaip NEET, todėl siekiant juos identifikuoti ir paskatinti dalyvauti priemonėse reikia fiziškai vykti į vietas, kuriose galima juos sutikti.

Efektyvumas

Darbo rinkai pasiruošusiems dalyviams skirtos priemonės buvo pačios efektyviausios. Tuo tarpu mažiausiai veiksmingos buvo priemonės, skirtos bedarbiams, kurie nebuvo pasirengę darbo rinkai.

PAPILDOMA INFORMACIJA

ESF Lietuva <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=387&langId=lt>

Lietuvos ESF internetinis puslapis <https://www.esf.lt>

- Europos Komisija, Study for the Evaluation of ESF support to Youth Employment
- Europos Komisija, ES investicijų ir JUI, įskaitant JG, efektyvumo ir poveikio vertinimas

